

PR.I.S.C.I.LLA: Programul educațional pentru tineri cu dizabilități intelectuale privind riscurile internetului și hărțuirea sexuală online (cyberbullying sexual)

Proiectul PR.I.S.C.I.LLA a fost dezvoltat pentru a preveni și proteja împotriva riscurilor de hărțuire sexuală online, o amenințare tot mai mare legată de utilizarea pe scară largă a rețelelor sociale. Inițiativa se concentrează pe tinerii cu vârste cuprinse între 18 și 25 de ani cu dizabilități intelectuale, răspunzând nevoii de a-i îndruma și sprijini în utilizarea rețelelor sociale în mod sigur și responsabil. Ca parte a acestui efort, a fost creat un **program educațional** dedicat, care include module pe teme cheie legate de siguranța online și bunăstarea digitală. Conceput pentru a fi implementat în diverse medii frecventate de tineri cu dizabilități intelectuale, programul îi ajută pe participanți să profite la maximum de rețelele sociale ca spațiu de interacțiune pozitivă, dezvoltare personală și exprimare de sine. Scopul său este de a împuternici tinerii, consolidându-le sentimentul de identitate, conștiința de sine și stima de sine, reducând în același timp riscurile de hărțuire sexuală și hărțuire cibernetică.

Structura programului educațional

Principiile educaționale care stau la baza programului includ abilități de luare a deciziilor, autodeterminare, sentimentul de control și promovarea independenței. Programul se bazează pe o abordare de tip „învățare prin practică”, utilizând metode captivante și practice care încurajează participarea activă și înțelegerea. Acestea includ activități fizice, suport vizual, jocuri de rol, exerciții practice și povestiri.

Există cinci module:

- 1) *Relațiile online și în persoană: cum să mă simt bine cu mine însumi și cu ceilalți:* ajută tinerii să înțeleagă mai bine emoțiile și modul în care acestea sunt exprimate. Explică diferențele dintre prietenie și iubire, importanța de a se iubi pe ei înșiși și de a face alegeri independente. De asemenea, discută despre relațiile online și offline, cu exemple de comportamente sănătoase și semne ale relațiilor toxice;
- 2) *Introducere în rețelele sociale:* învață tinerii cum să recunoască cele mai comune platforme, să înțeleagă de ce oamenii le folosesc și cum comunică online. Prezintă comportamente utile pentru a se simți în siguranță, cum ar fi să ceară ajutor, să folosească instrumentele disponibile în contextul online și să știe când ceva nu este

în regulă. De asemenea, reflectă asupra modului în care rețelele sociale pot fi benefice, dar pot crea și dificultăți în relații;

3) *Riscuri potențiale în utilizarea rețelelor sociale*: recunoașterea principalelor pericole online, precum hărțuirea cibernetică, ademenirea și furtul de date. Explică care sunt aceste riscuri și cum să se protejeze;

4) *Asigurarea siguranței în utilizarea rețelelor sociale*: se concentrează pe confidențialitatea online și pe importanța protejării acesteia. Oferă sfaturi practice pentru păstrarea în siguranță a informațiilor personale și utilizarea rețelelor sociale într-un mod mai sigur și mai responsabil. Scopul este de a promova independența digitală și bunăstarea;

5) *În căutarea de soluții*: se concentrează pe a învăța tinerii ce să facă dacă sunt victime ale hărțuirii cibernetice, cu un accent special pe hărțuirea sexuală. Prima parte oferă un ghid practic pas cu pas despre ce trebuie făcut. A doua parte explică importanța construirii unei rețele de persoane de încredere, cum ar fi membrii familiei, prietenii și profesioniștii, care îi pot ajuta și proteja.

Aceste module sunt menite să ajute tinerii cu dizabilități intelectuale să: înțeleagă că rețelele sociale pot fi utile, dar și dăunătoare; recunoască situațiile potențial riscante atunci când utilizează rețelele sociale; învețe strategii pentru o utilizare mai sigură a rețelelor sociale; înțeleagă când și cui să se adreseze pentru a raporta neregulile și a solicita sprijin.

Programul educațional este gratuit și disponibil în limba română. Îl puteți descărca de pe site-ul proiectului, în secțiunea „Rezultate”, la acest link: <https://priscillaproject.eu/results-2/>

Testarea programului educațional

După ce structura programei de formare pentru tineri a fost validată de cinci consilii naționale și un consiliu european, programul educațional a fost testat în țările partenere ale consorțiului european. Scopul a fost de a testa punerea sa în practică, de a asigura adaptabilitatea sa la diferite contexte naționale și de a colecta feedback valoros din faza de testare.

În total, faza de testare a implicat peste 82 de tineri cu dizabilități din cinci țări europene. Rezultatele au confirmat că, cu adaptări specifice, tinerii cu dizabilități intelectuale pot aborda cu succes subiecte complexe, precum siguranța online și hărțuirea cibernetică. Participanții au demonstrat o încredere, o înțelegere și o conștientizare sporite. Utilizarea unui limbaj clar, a unor medii familiare și a activităților practice s-a dovedit a fi un factor cheie în sprijinirea procesului lor de învățare.

Testarea pilot efectuată în diferite țări partenere a evidențiat câteva realizări cheie:

- **Conștientizarea riscurilor:** creștere semnificativă;
- **Detectarea amenințărilor:** competențe stabile și solide;
- **Confidențialitate și comunicare:** concepte bine înțelese;
- **Paradoxul securității:** o mai mare conștientizare a pericolelor din mediul online care duce la un sentiment de siguranță mai scăzut;
- **Rezolvarea problemelor (Problem-solving):** niveluri ridicate de încredere în sine;
- **Cyberbullying:** mai mulți participanți au recunoscut că au fost victime ale acestui fenomen.

Conținutul cursului s-a dovedit a fi relevant atât pentru adulți, cât și pentru adolescenții de vârstă fragedă, confirmând potențialul proiectului de a fi aplicat la scară largă. Adaptabilitatea sa a permis participarea activă și o aplicare practică mai puternică în viața de zi cu zi. Mai mult, sesiunile au contribuit la o mai bună înțelegere a relațiilor interpersonale, a comportamentelor adecvate și inadecvate online, a riscurilor online, a respectului de sine și a respectului față de ceilalți, a utilizării unui limbaj politicos și a modalităților de a cere ajutor. Crearea unui mediu sigur și fără prejudecăți a încurajat discuțiile deschise pe teme sensibile și i-a ajutat pe participanți să gestioneze comportamentele excesiv de afectuoase față de străini.

Proiectul PR.I.S.C.I.LLA demonstrează astfel că, prin programe educaționale incluzive și interactive, este posibil să se ofere tinerilor cu dizabilități intelectuale instrumente concrete pentru a utiliza rețelele sociale într-un mod mai sigur și mai informat. Testarea a evidențiat nu numai o creștere a competențelor și a încrederii, ci și importanța combinării cunoștințelor cu sprijinul emoțional continuu. Prin abordarea sa inovatoare și adaptabilă, proiectul pune bazele unei diseminări pe scară largă, cu scopul de a crea comunități digitale mai sigure, mai incluzive și mai respectuoase.

Pentru mai multe informații și noutăți despre proiectul PR.I.S.C.I.LLA, vă rugăm să vizitați <https://priscillaproject.eu/> și urmăriți-ne pe principalele rețele sociale folosind hashtag-ul **#PRISCILLA_PROJECT**.

NOTE PENTRU EDITORI

Proiectul PR.I.S.C.I.LLA este implementat de un consorțiu coordonat de ASSOC (România) și compus din Anziani e non solo ANS (Italia), EDRA (Grecia), INTRAS (Spania) și KMOP Skopje (Macedonia de Nord).

Mai multe informații despre consorțiu pot fi găsite la: <https://priscillaproject.eu/#Partners>

Broșura proiectului este disponibilă în limbile engleză, română, greacă, macedoneană, italiană și spaniolă și poate fi descărcată de aici: <https://priscillaproject.eu/downloads/>

Context:

Există o nevoie tot mai mare de a promova incluziunea digitală a tinerilor cu dizabilități intelectuale (DI). Deși internetul și rețelele sociale oferă oportunități valoroase pentru interacțiunea socială, exprimarea de sine și dezvoltarea personală, ele prezintă și provocări și riscuri specifice, în special pentru grupurile vulnerabile, cum ar fi persoanele cu DI. Acești tineri sunt adesea mai expuși amenințărilor din mediul online, cum ar fi hărțuirea sexuală și Cyberbullying-ul, care pot avea un impact semnificativ asupra bunăstării și sentimentului de identitate.

PR.I.S.C.I.LLA este co-finanțat de programul Erasmus Plus în cadrul acordului de finanțare nr. 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271